
Catalanims a Nova Amsterdam - Nova York

Autor:

Data de publicació: 05-10-2021

L'arribada jueva a Nova Amsterdam el setembre de 1654 va ser la primera migració jueva organitzada a Amèrica del Nord. Estava formada per 23 jueus sefardites, dits Katalanim d'origen català refugiats "grans i petits" de famílies que fugien de la persecució de la Inquisició portuguesa després de la conquesta del Brasil neerlandès. És àmpliament commemorat com el punt de partida de la història jueva i jueva-americana de Nova York. [1]

L'arribada jueva a Nova Amsterdam el setembre de 1654 va ser la primera migració jueva organitzada a Amèrica del Nord. Estava formada per 23 jueus sefardites, dits Katalanim d'origen català refugiats "grans i petits" de famílies que fugien de la persecució de la Inquisició portuguesa després de la conquesta del Brasil neerlandès. És àmpliament commemorat com el punt de partida de la història jueva i jueva-americana de Nova York. [1]

Brasil

Els jueus havien salpat de Recife en el vaixell Valck, un dels almenys setze que van sortir majoritàriament amb destinació als Països Baixos al final de la Guerra holandesa-portuguesa. Valck va ser expulsat del rumb cap a Jamaica i/o Cuba. [1]

Carib

Segons el relat de Saul Levi Morteira i David Franco Mendes, van ser capturats per pirates espanyols durant un temps. [2] A Cuba, els jueus finalment van pujar a la Santa Catrina, anomenada pels historiadors posteriors el "Mayflowerjueu", que els va portar a Nova Amsterdam. [3][1]

Nova Amsterdam

La nova comunitat jueva es va enfrontar a l'oposició antisemita al seu acord del director general Peter Stuyvesant, així com a una disputa monetària amb el capità de la Santa Catrina, que va requerir l'adjudicació de la Companyia Holandesa de les Índies Occidentals. Van ser ajudats per alguns comerciants jueus asquenazids que havien arribat només un mes abans, en el vaixell Peereboom, des d'Amsterdam a través de Londres. Aquest grup incloïa Jacob Barsimson, i potser Solomon Pietersen i Asser Levy, que també en fonts anteriors ha estat reclamat com un dels vint-i-tres. La nova comunitat fundada per la Congregació Shearith Israel encara perdura com la congregació jueva més antiga dels Estats Units. [3][1]

El document principal de la seva arribada és el següent: [4]

Jacques de la Motthe, mestre de Bark St. Carles, per una petició, escrita en francès, sol·licita el pagament del transport de mercaderies i la junta dels jueus que va comprar aquí al Cap de Sant Antoni d'acord amb l'acord i contracte en el qual cadascun està obligat en solidum, i que, per tant, qualsevol mobiliari i altres propietats que puguin tenir a bord de la seva escorça pot ser venut públicament per ordre de la Cort, en el pagament del seu deute. Declara verbalment que els holandesos, que van venir amb ells, no estan inclosos en el contracte i l'han satisfet. Solomon Pietersen, un jueu,

apareix a la cort i diu que es paguen nou-cents estranys florins dels 2.500, i que hi ha 23 ànimes, grans i petites, que han de pagar per igual. Després d'haver vist la petició i el contracte, ordena que els jueus, en el termini de dues 24 hores després de la data, paguin d'acord amb el contracte el que legalment deuen; i mentrestant, els mobles i tot el que el Peticionari tingui en el seu poder romandran com a Seguretat, sense alienar-lo.

Court Minutes of New Amsterdam (1654), traducció a l'anglès de 1897

Commemoració

El 250è aniversari de l'arribada es va marcar un any més tard, el 1905, i el 300 aniversari es va marcar el 1954. [5][6] El 300 aniversari va ser marcat per un període de vuit mesos, de setembre de 1954 a maig de 1955. Per a aquesta fita, es va col·locar un Monument Tercentenari Jueu i una bandera dissenyada per Abram Belskie a la plaça Peter Minuit a la bateriadeManhattan,[7] i un altre monument tercentenari jueu i flagstaff dissenyat per Carl C. Mose amb un relleu en forma d'ona amb il·lustracions de les Quatre Llibertats inspirades en versos bíblics hebreus, així com una imatge conjectural de la Santa Catrina, Es va situar al Parc Forestal de Saint Louis. [8][9][10]

Relleus del monument al Parc Forestal-

Anvers:

Imatge conjectural de Santa Catrina

«Qui pujarà a la muntanya del Senyor» (Llibertat de culte / Salm 24.)

"Proclameu la llibertat per tota la terra" (Llibertat d'expressió / Jubileu (bíblic))

Invers:

Colom i vegetació decorativa

"I ningú no els farà por" (Llibertat de por / Figues a la Bíblia)

"Per a la vídua... Per a l'estrany... Pels sense pare" (Llibertat de voler / Deuteronomista)

El 350è aniversari es va celebrar per a una altra celebració d'un any de setembre de 2004 a setembre de 2005, amb exposicions a la Biblioteca del Congrés i la Societat Històrica Jueva Americana que es va inaugurar al setembre i maig, i va inspirar la institució del primer Mes anual del Patrimoni Jueu Americà un any més tard al maig de 2006.

Referències

^ Jump up to:un b c d Hershkowitz, Leo (2005). "Per casualitat o elecció: jueus a Nova Amsterdam 1654" (PDF) Arxius Jueus Americans. 57:1-13.

^ "El nombre de jueus al Brasil neerlandès - Estudis Socials Jueus 16:107-114 (1954)" penelope.uchicago.edu. Recuperat 2019-10-18.

^ Jump up to:un b Hershkowitz, Leo (2013-10-05). "Història, herstory, ourstory: Asser Levy a Nova Amsterdam" Corrents jueus. Recuperat 2019-06-06.

^ Fernow, Berthold (1897). Acta de la pista de burgomasters i schepens, 1653-1655. Pub. sota l'autoritat de la ciutat per la Knickerbocker Press. p. 240.

^ ROSEN, JUDITH FRIEDMAN (2004). "Celebracions anteriors de l'aniversari jueu americà: 1905 i 1954". Historia jueva americana. 92 (4): 481–497. ISSN 0164-0178. JSTOR 23887182.

^ "Paginadors i patriotes: espectacles jueus com a representacions de pertinença". jadtjournal.org. Recuperat 23 2019-06.

^ "The Battery Highlights - Jewish Tercentenary Monument : NYC Parks". www.nycgovparks.org. Recuperat 2019-06-06.

^ "Monument jueu del Tricentenari". Estàtues i monuments del Parc Forestal. Recuperat 2019-06-06.

^ EMÈRIT, ROBERT A. COHN, EDITOR EN CAP. "Cohnipedia: La història del monument jueu del Forest Park" Llum jueva de Sant Lluís. Recuperat 2019-07-10.

^ Memorial Jueu Americà, Parc Forestal – St Louis Patina. Recuperat 2019-07-10.

Els holandesos No van fundar Nova York van fundar Nova Àmsterdam el 1646 I LA VAN CEDIR 30 ANYS MÉS TARD
Amèrica va ser la Utopia de Tomas Moro -1535- per a tots els perseguits per religió, independentistes irlandesos,
presos deportats, etc..

Tractat de Londres 1604

Mayflower amb els puritans arriben a New England el 1620

Peter Stuyvesant funda New Amsterdam el 1646

Els jueus katalanim van arribar New Amsterdam des de Brasil el sep de 1654

D'acord amb Teixeira 1573 => ELS CATALANS ja hi eren ..però com?

ARTICLE D'EN MARC PONS -

Els 'katalanim' de Nova Amsterdam passen a administració anglesa

Tal dia com avui de l'any 1665, fa 356 anys, les autoritats colonials angleses de Nova Amsterdam (actualment Nova York) ordenaven la creació d'un consell municipal, que seria el primer òrgan de govern de l'administració local anglesa d'aquella ciutat. Al mateix temps, aquelles noves autoritats ordenaven el canvi de nom de la ciutat, que a partir d'aquell moment passaria a anomenar-se Nova York, en honor al duc de York, que l'any anterior (1664) havia comandat la invasió anglesa del territori situat a la desembocadura de l'actual riu Hudson.

Nova Amsterdam havia estat fundada quaranta anys abans (1625) per la Companyia Neerlandesa de les Índies Orientals, un poderós empori comercial privat que disposava d'una flota naval superior a la de molts països europeus, i que tenia més de 50.000 treballadors en nòmina. La VOC (acrònim de la Companyia) estava participada per milers d'accionistes, i entre aquests hi havia la comunitat jueva neerlandesa d'origen català, els katalanim, que, en el cas de Nova Amsterdam, havien format part dels primers contingents de colons establerts a la ciutat

Els katalanim eren jueus d'origen català, valencià i mallorquí (també, en alguns casos, es referia a jueus d'origen aragonès, sard o sicilià) que havien iniciat el camí de la diàspora a partir dels pogroms de 1391 i, especialment, a partir del decret d'expulsió de 1492 —promogut pels Reis Catòlics—. Aquesta comunitat s'havia exiliat, majoritàriament, en diversos ports de la Mediterrània central i oriental i, en menor mesura, en les grans places comercials dels Països Baixos. Els katalanim de Nova Amsterdam eren originaris del corrent migratori que s'havia dirigit als Països Baixos.

Les fonts documentals revelen que a finals del segle XVII i principis del segle XVIII, a la zona de Nova Amsterdam, hi havia un mínim de dues dotzenes de famílies extenses de katalanims, que podrien representar un 1% de la població d'origen europeu al territori. Aquesta comunitat estava representada per cognoms com Abendana (o Abonadana), Aguiaró, Arbec, Barnet (o Barret), Bennal, Bindona, Bromat, Campanall (o Campannal), Capella, Coriell (o Cordell), Farieres (o Farreres), Ferro, García, Goterres (o Guterres), Grades o Pardo (transformat en Brown), entre d'altres.